

مدل‌های مدارس ارتقا دهنده

سلامت در اروپا

مترجمین:

دکتر فرخنده امین سبزوئی

دانشیار گروه آموزش بهداشت و ارتقا سلامت، دانشگاه تربیت مدرس

اعظم گودرز

کارشناس مسئول برنامه‌ریزی آموزش سلامت دفتر سلامت و تندرستی وزارت

آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران

فریبا فرقانی اصل

کارشناس سلامت دفتر سلامت و تندرستی وزارت آموزش و پرورش جمهوری

اسلامی ایران

جواد پژوه فام

کارشناس ارشد وزارت آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران

عنوان و نام پدیدآور : مدل‌های مدارس ارتقا دهنده سلامت در اروپا / میتکو چشلاروف و دیگران؛
 مترجمین فرخنده امین شکروی... و دیگران.
 مشخصات نشر : تهران: انتشارات یاررس، آثار سبحان ۱۳۹۶.
 مشخصات ظاهری : ۹۴ ص.
 شابک : 978-600-8501-07-7
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
 یادداشت : عنوان اصلی: Models of health promoting schools in Europe.
 یادداشت : مترجمین فرخنده امین شکروی، اعظم گودرزی، فریا فرقانی اصل، جواد پژوهام.
 موضوع : مدرسه‌ها — اروپا — سلامت پروری
 موضوع : Schools -- Eroupe -- Health promotion services :
 موضوع : سلامت پروری — اروپا Health promotion -- Europe :
 شناسه افزوده : چشلاروف، میتکو Mitko Cheshlarov
 شناسه افزوده : جنسن، بژارنه‌براون Bjarne Bruun Jensen، ویراستار
 شناسه افزوده : سیموسکا، ونکا Venka Simovska، ویراستار
 شناسه افزوده : امین شکروی، فرخنده، ۱۳۳۸ - مترجم
 رده‌بندی کنگره : RA ۴۲۷/۸/۴ ۱۳۹۶
 رده‌ی دیویی : ۳۶۲/۱۰۹۴۰
 شماره کتابشناس ملی : ۴۶۴۷۱۷۳

مدل‌های مدارس ارتقا دهنده سلامت در اروپا
 امین شکروی، گودرزی، فرقانی اصل، پژوهام
 انتشارات یاررس (با همکاری انتشارات آثار سبحان)
 محمد ایمانی
 اول - ۱۳۹۶
 ۳۰۰ نسخه
 سبحان
 ۶۴۰۰ تومان
 ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۰۱-۰۷-۷

نا کتاب :
 مؤلفین :
 ناشر :
 صفحه آرای و طرح بند :
 نوبت و سال چاپ :
 تیراژ :
 چاپ :
 قیمت :
 شابک :

خواننده گرامی سلام
 از اینکه شما حامی و بر داری از این کتاب، آن را خریداری نموده‌اید و باعث ضرر و زیان نویسنده کتاب و انتشارات مربوطه نشده‌اید بسیار سپاسگزاریم.
 لطفاً پیغام ما را به گرامی که از کتاب کپی برداری می‌کنند بوسانید، کپی برداری از کتاب که با حمایت فراوان تهیه شده و با هزینه زیاد به چاپ رسیده است؛ موجب ضرر و زیان نویسنده و انتشارات مربوطه می‌شود.
 همچنین، دریافت هزینه کتاب حق شرعی و قانونی نویسنده کتاب و انتشارات آن می‌باشد نه حق فردی که یک دستگاه چاپ و تکثیر خریده است و اکنون از طریق آن سود می‌برد.

و در ضمن، با کپی کردن کتاب باعث می‌شوند ناشر و مولف زیان ببینند و حتی باعث ورشکستگی شود. در نتیجه دیگر کتابی ترجمه، تالیف و تولید نخواهد شد!
 امیدوارم موفق باشید
 انتشارات آثار سبحان

مرکز پخش: انتشارات آثار سبحان و یاررس

تهران: میدان انقلاب، خیابان انقلاب، نرسیده به خیابان ۱۲ فروردین، ساختمان ولی عصر (عج) پلاک ۱۳۱۴، طبقه دوم
 تلفن: ۶۶۹۷۱۱۱۲ - ۶۶۹۷۱۰۴۰

فروشگاه

تهران: میدان انقلاب، خیابان انقلاب، روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران، پاساژ کتابسرای اندیشه، کتابفروشی آثار سبحان
 تلفن: ۶۶۴۱۸۱۹۲

کلیه حقوق معنوی و مادی برای ناشر محفوظ می‌باشد و هرگونه تکثیر از این اثر پیگرد قانونی دارد.

مقدمه

این کتاب "مدل‌های مدارس ارتقا دهنده سلامت در اروپا"، حاصل کار شبکه مدارس ارتقا دهنده سلامت اروپا، تلاش می‌کند تجارب ارزشمند بدست آمده ۱۰ سال اخیر جهت اجرای ارتقای سلامت مدارس در سراسر اروپا را ثبت نماید.

این اثر مدلهایی از مدارس ارتقادهنده سلامت را توصیف می‌کند که در شرایط فرهنگی، سیاسی و اقتصادی متفاوت توسعه یافته‌اند، و اینکه مدارس چگونه شکل‌ها و ساختار خود را با شرایطی که در آن توسعه یافته‌اند، اتخاذ می‌کنند، در حالیکه قواعد اساسی مشترک دموکراسی، عمل را تسهیل حقوق و توسعه پایدار هنوز رایج نشده است.

هدف این کتاب، شرح روش‌های مختلف ساخت و بازسازی فرآیند توسعه و اجرای مدارس ارتقادهنده سلامت در طول زمان در شرایط آموزشی و فرهنگی متفاوت می‌باشد.

کلمات کلیدی: ارتقای سلامت - مدارس (استانداردها) - اروپا

فهرست مطالب

۵	پیش‌گفتار
۷	نکات مقدماتی
۸	آلبانی - مدل مدارس ارتقادهنده سلامت
۸	آرایه توصیف وضعیت واقعی یک پروژه در کشور آلبانی
۱۱	مدل مدارس ارتقادهنده سلامت کشور جمهوری چک
۲۴	مدل مدارس ارتقادهنده سلامت - کشور دانمارک
۲۴	مدارس ارتقادهنده سلامت - برخی قواعد
۳۳	ارتقاء سلامت مدرسه از طریق تحقیق مشارکتی فعال در فنلاند
۳۴	زمینه
۴۱	توسعه مدارس ارتقادهنده سلامت در ایرلند
۴۸	کشف چالش‌های واقعی و راه‌های مفاهیم مدارس ارتقادهنده سلامت مقدونیه
۴۸	مقدمه
۵۰	عناصر اصلی مدرسه ارتقادهنده سلامت مقدونیه
۵۰	مشارکت اصیل دانش‌آموزان به‌عنوان یک عنصر کلیدی
۵۲	محیط و خصوصیات مدرسه
۵۳	سازماندهی و مدیریت
۵۹	مفهوم ارتقای سلامت مدرسه، شبکه مدارس ارتقادهنده سلامت اسلوونی
۵۹	آموزش برای برنامه درسی سلامت
۶۱	برنامه درسی پنهان در مدرسه
۶۳	یک نگاه کلی به پروژه شبکه مدارس ارتقادهنده سلامت در اتریش
۶۶	تربیت معلمان علاوه بر آموزش یک سرمایه‌گذاری در سلامت است
۶۸	هدف مدرسه ارتقادهنده سلامت (تشویق)
۷۲	بریتانیا - مدل جامع سازگار با محیط زیست مدرسه ارتقادهنده سلامت
۷۶	توسعه مدرسه ارتقادهنده سلامت در اسکاتلند
۷۷	توسعه سیاست
۷۸	توسعه برنامه درسی
۷۸	توسعه مبتنی بر شواهد
۷۹	توسعه و ارزیابی ابتکارات جدید مدرسه ارتقادهنده سلامت در شبکه اروپایی مدارس ارتقادهنده سلامت اسکاتلند (ENHPS)
۸۰	عملکرد مدارس ابتدایی و راهنمایی در سطح محلی
۸۰	References

پیش گفتار

یک دهه از توسعه شبکه مدارس ارتقادهنده سلامت اروپا می‌گذرد، که نتیجه‌ی با ارزش آن، "اهمیت تجربه" با هدف بررسی فرآیند ارتقای سلامت در مدارس، مبتنی بر قواعد دموکراسی، عمل و تساوی حقوق و توسعه پایدار می‌باشد. این کتاب در صدد ثبت قسمتی از این تجربیات می‌باشد که بر روی "مدل‌ها"ی مدارس ارتقادهنده سلامت توسعه یافته در کشورهای مختلف متمرکز است.

این کتاب بخشی را که در سال ۱۹۹۹ در لیسبون در هفتمین همایش تجارت مدارس ارتقادهنده سلامت شبکه اروپایی جلسه هماهنگی ملی صورت گرفت، دنبال می‌کند.

نویسندگان این اثر درگاهی را با عنوان "اجزای اصلی مدارس ارتقادهنده سلامت، درس‌های آموخته شده" بازمانده می‌کرده‌اند.

در این کارگاه از شرکت کنندگان خواسته شد در گروه‌های کوچک از طریق بحث و بررسی تجربیات و انتقال آموخته‌ها، بررسی ابعاد مختلف مدارس ارتقادهنده سلامت اجرایی شده در شبکه‌های کشورهای مختلف را با هم تبادل نظر و در رابطه با ارائه طرح کلی یک مدل جامع از مدارس ارتقادهنده سلامت همکاری کنند.

این مدل‌های مشترک و همچنین بحث‌های انجام گرفته، الهام بخش تحقیقات بعدی و طرح جزئیات مدل‌های ملی مدارس ارتقادهنده سلامت بوده که بعضی از آن‌ها در این کتاب آمده است.

در مرحله آماده‌سازی برای کارگاه در لیسبون از شرکت کنندگان خواسته شده تا تعاریف‌شان از مدارس ارتقادهنده سلامت را بیان نمایند و این تعریف به عنوان یک داده با ارزش از بحث انجام گرفته در کارگاه، در پایان این اثر آمده است.

هدف ما از انتشار کتاب، نشان دادن رویکردهای متنوع و راه‌های متفاوتی است که اهداف و اجزای اصلی مدارس ارتقادهنده سلامت را به مرور زمان کنار هم قرار داده و در شرایط متفاوت فرهنگی و آموزشی، بازسازی و واسازی شده‌اند.

فعل و انفعال پویا در میان جنبه‌های متعدد سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و دیگر ابعاد، بر اولویت‌های در نظر گرفته شده و روش‌های به کار گرفته شده در توسعه رویکرد مدارس ارتقادهنده سلامت در هر کشور، تاثیرگذار است. فرض اصلی ما این است که، ساخت مدارس ارتقادهنده سلامت، ممکن یا مطلوب نیست. هر مدلی یک نتیجه از گفتگو، توافق در بین "سازندگان آن" بوده و در یک چارچوب ارزش‌محور و در شرایط خاص معنی پیدا می‌کند. مدرسه ارتقادهنده سلامت فرایندی بیش از تفسیر متنی نسبت به نتیجه، و اجرای قواعد جهانی است.

ما امیدواریم که این مدل‌ها مثل تعاریف متفاوت ارائه شده، به عنوان پایه‌هایی در فرایندهای گفتگو در بین دست‌اندرکاران مدارس ارتقادهنده سلامت در جهت ساختن مدل‌های جدید با کیفیت‌تر، چالش‌برانگیزتر، به جای اینکه تنها اهداف و یا نرم‌های استاندارد بیان شوند در سراسر اروپا استفاده شوند.